

KLAGANDE

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden i Göteborgs kommun

Ombud: Stadsjurist T.B

MOTPART

Vardaga Äldreomsorg AB, 556573-6450

Ombud: advokat C.P och biträdande jurist M.N

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Göteborgs dom den 1 oktober 2025 i mål nr 6827-25,
se bilaga A

SAKEN

Överprövning av offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avvisar överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Förvaltningsrätten beslutade den 1 oktober 2025 att avslå ansökan om att de individuella placeringsavtal som ingåtts mellan Äldre samt vård- och omsorgsnämnden i Göteborgs kommun och Tre Stiftelser under de senaste sex månaderna skulle ogiltigförklaras. Nämnden ansåg att ansökan skulle avslås då de individuella placeringsavtalen enligt nämndens mening skulle ses som ett led i en icke upphandlingspliktig verksamhetsövergång.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

Dok.Id 749131

Postadress
Box 1531
401 50 Göteborg

Besöksadress
Stora Nygatan 21

Telefon
031-732 74 00
E-post: e-post
www.kammarratten.goteborg.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden i Göteborgs kommun yrkar nu att kammarrätten ska meddela prövningstillstånd och visa målet åter till förvaltningsrätten för ny prövning. Myndigheten har talerätt, då överklagandet inte enbart handlar om att avgörandets motivering medför att en process om upphandlingsskadeavgift ska initieras, utan också om att förvaltningsrätten har gjort en prövning av om tvingande allmänna skäl förelegat utan att myndigheten har yrkat en sådan prövning. Förvaltningsrätten har därmed gått utanför prövningsramen.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Varken i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) eller i de s.k. rättsmedelsdirektiv som 20 kap. LOU bygger på finns det några bestämmelser om vem som kan överklaga förvaltningsrättens avgöranden. Den allmänna bestämmelsen i 33 § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) FPL är därför tillämplig. I denna paragraf anges att ett beslut får överklagas av den som det angår, om det gått honom eller henne emot.

Frågan i målet är i första hand om förvaltningsrättens dom angår nämnden och har gått den emot i den mening som avses i 33 § andra stycket FPL

En upphandlande myndighet har inte rätt att överklaga ett domstolsavgörande enbart av det skälet att avgörandets motivering medför att en process om upphandlingsskadeavgift ska initieras. Detta gäller oavsett domslutets utformning (se HFD 2017 ref 45 samt HFD 2019 ref 18).

Prövningsramen utgörs av yrkandet att de aktuella individuella placeringsavtalen skulle anses ogiltiga. Inom ramen för denna prövning har förvaltningsrätten funnit att förutsättningarna för ogiltighet enligt 20 kap. 13 a § LOU är uppfyllda, men att avtalen ändå skulle bestå på grund av hänsyn till ett tvingande allmänt intresse. Ansökan om överprövning avslogs därför. Den upphandlande myndigheten ansåg i förvaltningsrätten

att ansökan skulle avslås, vilket således också skedde, men av andra skäl än de förvaltningsrätten har angett i domskälen.

Vad myndigheten har anfört kan inte medföra någon annan bedömning än att avgörandet inte har gått upphandlande myndigheten emot, och att myndigheten enligt ovan redovisad praxis inte har rätt att överklaga förvaltningsrättens dom. Överklagandet ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (KR-01).

I avgörandet har deltagit kammarrättslagmannen A.L.B
(ordförande), och kammarrättsrådet A.C.B (referent).

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 2

DOM
2025-10-01
Meddelad i Göteborg

Mål nr
6827-25

SÖKANDE

Vardaga Äldreomsorg AB, 556573-6450

Ombud: M.N och C.P

MOTPART

Göteborgs Stad, Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

SAKEN

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

Besöksadress
Sten Sturegatan 14
Telefon
031 - 732 70 00

Öppettider
måndag–fredag
08:00–16:00

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

E-post
e-post
Webbplats
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

1086055

BAKGRUND

Tre Stiftelser är ett samlingsnamn för tre separata stiftelser: Stiftelsen Göteborgs sjukhem (Göteborgs sjukhem), Stiftelsen Ålderdomshemmet i Göteborg (Ålderdomshemmet) och Stiftelsen Otium (Otium). Tre Stiftelser har sedan mer än 20 år tillbaka tillhandahållit äldreomsorg åt Göteborgs kommun (kommunen).

Kommunen och Tre Stiftelser har vid årsskiftet 2024/2025 samt under början av år 2025 ingått totalt 376 individuella placeringsavtal utan föregående annonsering. Avtalen omfattar hälso- och sjukvård i vård- och omsorgsboende.

YRKANDEN M.M.

Vardaga Äldreomsorg AB (bolaget) yrkar att de individuella placeringsavtal som har ingåtts mellan kommunen och Tre Stiftelser under de senaste sex månaderna ska ogiltigförklaras och hemställer om att förvaltningsrättens meddelar lämplig tid för avveckling av de aktuella placeringsavtalen. Bolaget anför i huvudsak följande. Trots att förvaltningsrätten under hösten 2024 bedömt att staden inte har haft rätt att ingå direktupphandlat avtal avseende äldreomsorgsplatser med Tre Stiftelser, har staden under år 2025 löpande ingått nya individuella placeringsavtal med Tre Stiftelser. Flera av avtalen började gälla den 1 januari 2025. Dessa avtal avser sannolikt de omsorgstagare som vid tidpunkten redan var placerade vid Tre Stiftelser. Kommunen har under våren 2025 fortsatt att löpande ingå nya placeringsavtal även avseende omsorgstagare som inte redan var placerade vid Tre Stiftelsers verksamhet vid årsskiftet 2024/2025. Undantaget om intern upphandling har inte varit möjligt och varken synnerlig brådska eller synnerliga skäl att ingå avtalen har förelegat. Placeringsavtalen ska bedömas som en helhet och dess sammanlagda värde måste därför beaktas vid bedömningen av om direktupphandlingsgränsen har uppnåtts eller inte. Detta eftersom stadens upplägg med separata

placeringsavtal uppenbarligen har gjorts i syfte att kringgå det upphandlingsrättsliga regelverket. Det totala värdet för placeringsavtalen överstiger direktupphandlingsgränsen och staden har därför haft en annonseringsplikt. Det saknas skäl för att låta avtalen bestå.

Kommunen anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande. De placeringsavtal som omfattas av Vardagas ansökan har ingåtts mellan kommunen och Tre Stiftelser. Verksamheten i Tre Stiftelser bedrivs i nära samverkan med kommunen. Relationen mellan Tre Stiftelser och kommunen har utretts och det framkom då en risk för att vårdavtalet med Tre Stiftelser var en otillåten direktupphandling. Därför sa kommunen upp avtalet. För att säkra brukarnas vård och omsorg ingick kommunen ett tillfälligt vårdavtal med Tre Stiftelser. Det avtalet har av förvaltningsrätten i Göteborg bedömts utgöra en otillåten direktupphandling men avtalet fick bestå på grund av hänsyn till ett allmänintresse. På grund av domarna (se Förvaltningsrätten i Göteborg mål nr 3497-24 och 5644-24) beslutade kommunfullmäktige om en verksamhetsövergång där verksamheten på tre särskilda boenden skulle övergå i kommunal regi. En lyckad verksamhetsövergång förutsätter att verksamheten kan fortgå. Särskilt när det gäller vård- och omsorgsverksamhet som berör cirka 500 anställda, tre separata fastigheter och 345 brukare. Därför tecknas nu de aktuella individuella vårdavtalen. De är ingångna under helt andra förutsättningar än tidigare avtal och som en del av åtgärderna för att förena kommunens agerande med förvaltningsrätten i Göteborgs avgöranden. Till följd av den pågående verksamhetsövergången bedrivs inte längre vården och omsorgen utifrån Tre Stiftelsers IVO-tillstånd utan utifrån kommunens behörighet att bedriva sådan vård; en delvis övergång har således redan skett. Att det inte rör sig om ett kringgående av LOU framgår bland annat av att kommunen inte argumenterar för att avtalsvärdena understiger direktupphandlingsgränsen. Det finns flera bestämmelser i LOU som ger möjlighet till direktupphandling av placeringsavtalen. Plats i särskilt boende beviljas endast om den äldre har ett omfattande vård-och omsorgsbehov. Att

flytta äldre personer i livets slutskede med ett omfattande vård- och omsorgsbehov medför risker för dessa personers liv och hälsa. En flytt skulle därför störa relationen mellan vård- och omsorgstagare och därmed försämra vården och omsorgen. Det föreligger därför synnerliga skäl enligt LOU för att direktupphandla. Att förvaltningsrätten i Göteborg i målet som gällde det tidigare tillfälliga vårdavtalet fann att skälen för ingång av avtalet utgjorde ett tvingande hänsyn till ett allmänintresse talar starkt för att det föreligger synnerliga skäl för att inte flytta dessa brukare tillfälligt från sina hem under verksamhetsövergången. Eftersom det under den pågående verksamhetsövergången inte finns några möjliga alternativ till direktupphandling av befintlig leverantör har Tre Stiftelser, under verksamhetsövergången, en ensamrätt enligt 6 kap. 14 § LOU. Ensamrätten gäller både för befintliga och nyplacerade brukare. Själva verksamhetsövergången utgör inte en anskaffning av en vara, tjänst eller bygghandelsverksamhet och är således inte upphandlingspliktig. En verksamhetsövergång är istället resultatet av ett politiskt beslut om att verksamheten ska drivas i kommunal regi. Detta är en fråga som en kommun fullt ut förfogar över. Inom verksamhetsövergången ingås flera kontrakt, anställningsavtal, hyresavtal, potentiellt arrendeavtal. En nödvändig del av verksamhetsövergången är också de nu aktuella placeringsavtalen. Dessa kontrakt är alla en del av samma enhet. Det är den icke- upphandlingspliktiga verksamhetsövergången som är kontraktets huvudföremål. Mot denna bakgrund ska inte LOU tillämpas på placeringsavtalen.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Utgångspunkter vid prövningen

Rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits utan föregående

annonsering enligt 19 kap. 6 § när direktupphandling enligt 19 a kap. LOU inte har fått användas (20 kap. 13 a § 1 LOU).

Förvaltningsrättens prövning är en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot principerna för upphandling eller någon annan bestämmelse i LOU. I mål om överprövning gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig, på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter som denne grundar sin talan på (se RÅ 2009 ref. 69 och HFD 2023 ref. 44 p. 14–15).

LOU ska tillämpas på de individuella placeringsavtalen

Tillämpliga bestämmelser

Med upphandling avses de åtgärder som vidtas i syfte att exempelvis anskaffa tjänster genom tilldelning av kontrakt (1 kap 2 § LOU). Med tjänstekontrakt avses ett kontrakt som gäller tillhandahållande av andra tjänster än som avses i 1 kap 9 § LOU (kap 21 § LOU). Av bilaga 2 till LOU framgår att tjänster inom hälsovård, socialtjänst och närbesläktade tjänster omfattas av LOU. LOU genomför direktiv 2014/24/EU om offentlig upphandling. Enligt artikel 57 i EUF-fördraget ska som tjänster i fördragens mening anses prestationer som normalt utförs mot ersättning, i den utsträckning de inte faller under bestämmelserna om fri rörlighet för varor, kapital och personer.

Förvaltningsrättens bedömning

Kommunen har i målet invänt att de över 300 individuella placeringsavtalen ingåtts i syfte att genomföra en verksamhetsövergång från Tre Stiftelser till kommunen. Enligt kommunen utgör därför placeringsavtalen bara ett av flera andra avtalsföremål i det som tillsammans utgör en verksamhetsövergång. Det

är enligt kommunen själva verksamhetsövergången som är kontraktets huvudföremål varför det inte är fråga om anskaffning som omfattas av LOU. Högsta förvaltningsdomstolen har i avgörandet HFD 2020 ref. 15 kommit fram till att ett avtal mellan en kommun och ett äldreboende avseende drift utgjort ett tjänstekontrakt även om det ingåtts inom ramen för att idéburet offentligt partnerskap. Av utredningen framgår att de individuella avtalen har som huvudändamål att tillhandahålla äldreomsorg för den enskilda brukaren och att det är Tre Stiftelser som ska leverera den tjänsten mot ekonomisk ersättning från kommunen. De individuella placeringsavtalen utgör därmed tjänstekontrakt enligt LOU på samma sätt som HFD fann i HFD 2020 ref. 15. Att kommunen har för avsikt att överta verksamheten från Tre Stiftelsen föranleder ingen annan bedömning.

Det har inte funnits synnerliga skäl för direktupphandling

Tillämpliga bestämmelser

Direktupphandling får användas om det finns synnerliga skäl (19 a kap. 5 § första stycket 3 LOU).

Direktupphandling enligt ovanstående bestämmelse får endast användas om värdet av upphandlingen beräknas understiga det tröskelvärde som avses i 5 kap. 1 eller 2 § eller om upphandlingen avser en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2 till LOU (19 a kap. 5 § andra stycket LOU).

I äldre förarbeten, som fortfarande är aktuella, anges följande. Uttrycket synnerliga skäl innebär att direktupphandling endast får utnyttjas i undantagsfall. Vissa hälso- och sjukvårdstjänster samt socialtjänster bör dock kunna direktupphandlas. Det är främst sådana tjänster där relationen mellan vårdgivare och vård- och omsorgstagare skulle störas och vården eller omsorgen därmed försämrats eller sådana situationer där det endast finns ett

möjligt vård- och boendeanternativ på grund av vårdbehov eller anhöriganknytning. Vidare bör sådana fall där patientens fria val av vårdgivare omöjliggör upphandling enligt reglerna för förenklad upphandling eller urvalsupphandling grunda rätt till direktupphandling (se prop. 2021/22:5 s. 211–212, prop. 2009/10:180 del 1 s. 344–345 och prop. 2001/02:142 s. 99).

Förvaltningsrättens bedömning

De individuella placeringsavtalen har tecknats mellan kommunen och Tre Stiftelser avseende såväl befintliga vårdtagare i december 2024 som tillkommande vårdtagare. Avtalen har alla samma övergripande syfte, att tillhandahålla vård- och omsorgsbehov för enskilda. Det föreligger därför skäl att bedöma avtalen som en helhet. Det totala kontraktsvärdet överstiger då gränsen för att direktupphandling skulle ha varit tillåten. Eftersom det som har upphandlats befunnits vara en tjänst av sådant slag som anges i bilaga 2 till LOU kan direktupphandling ändå ha varit tillåten om någon av situationerna i 19 a kap. 5 § första stycket LOU är uppfyllda.

Det är kommunen som har bevisbördan för att det har funnits synnerliga skäl som har tillåtit direktupphandling. Av ovan angivna förarbetsuttalanden framgår att hänsyn till relationen mellan vårdgivare och vård- och omsorgstagare kan tas vid bedömningen av om det finns synnerliga skäl för direktupphandling. Förvaltningsrätten instämmer i den bedömning som gjordes i mål 3497-25 att det finns ganska goda skäl för att så långt som möjligt undvika att vård- och omsorgstagarna, som i detta fall är äldre, behöver flytta till ett annat boende men att placeringsavtalen förefaller gå utöver vad som krävs för att inte störa relationen mellan befintliga vårdgivare och vård- och omsorgstagare. Bland annat då det framkommer av underlaget att kommunen ingått nya placeringsavtal med nya brukare. Förvaltningsrätten anser sammantaget att kommunen inte har visat att det har funnits sådana synnerliga skäl att direktupphandling fick användas med stöd av 19 a kap. 5 § första

stycket 3 LOU. Det har inte kommit fram några andra skäl till att direktupphandling av avtalet skulle ha varit tillåtet. Det innebär att det har varit fråga om en otillåten direktupphandling.

Avtalen har inte varit föremål för ensamrätt

Tillämpliga bestämmelser m.m.

En upphandlande myndighet ska genom en anbudsinfordran informera om sin avsikt att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal. En anbudsinfordran ska göras genom en annons om upphandling eller, i de fall som regleras i 10 kap. 2 §, en förhandsannons. Särskilda regler om upphandling utan föregående annonsering finns i 6 kap. 12–19 §§ (10 kap. 1 § LOU). En upphandlande myndighet får använda ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering om det som ska upphandlas kan tillhandahållas endast av en leverantör därför att det av tekniska skäl inte finns någon konkurrens, eller att det som ska anskaffas skyddas av ensamrätt. Ett sådant förfarande får dock bara användas om det inte finns något rimligt alternativ och avsaknaden av konkurrens inte beror på en konstruerad avgränsning av förutsättningarna för upphandlingen (6 kap. 14 § första stycket punkt 2 och 3 samt andra stycket LOU).

Förvaltningsrättens bedömning

För att ensamrätt ska kunna tillämpas krävs att det inte finns några rimliga alternativ, att situation inte beror på en konstruerad begränsning av förutsättningarna för upphandlingen. Med detta avses att den upphandlande myndigheten inte själv skapat bristen på konkurrens genom att utforma förutsättningarna för upphandlingen på så sätt att bara en viss leverantör kan komma ifråga. Att avsaknaden av konkurrens inte beror på en konstruerad avgränsning av förutsättningarna för upphandlingen uttrycks i direktivet som att avsaknaden av konkurrens inte får bero på en konstgjord begränsning av

upphandlingsparametrarna. För att kunna tillämpa punkten 3 är det inte tillräckligt att varan eller tjänsten är skyddad av ensamrätt. Den upphandlande myndigheten måste också kunna visa att det inte är möjligt för någon annan att genomföra uppdraget (jfr dom kommissionen mot Spanien, C-328/92, EU:C:1994:178) se prop 2015/16:195 s 998.

Kommunen har hänvisat till den verksamhetsöverlåtelse som de individuella placeringsavtalen utgör en del av och att det därför föreligger en ensamrätt. För att ensamrätt ska råda ska det inte vara möjligt för någon annan att genomföra uppdraget i fråga. I det nu aktuella fallet rör det sig om vård- och omsorgsbehov. Något underlag från kommunen som visar att det skulle vara omöjligt för annan leverantör att genomföra samma uppdrag har inte åberopats. Att valet av en annan leverantör skulle innebära omfattande förändringar för brukarna är inte ett skäl för att bestämmelserna om ensamrätt är tillämpliga. Förvaltningsrätten bedömer därmed att de nu aktuella individuella placeringsavtalen inte omfattas av ensamrätt.

Förutsättningarna för ogiltighet enligt 20 kap. 13 a § LOU är därmed uppfyllda.

Avtalen ska ändå bestå

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Om det motiveras av tvingande hänsyn till ett allmänintresse, ska rätten besluta att avtalet får bestå trots att förutsättningarna för ogiltighet enligt 20 kap. 13 a § LOU är uppfyllda (20 kap. 14 § LOU).

Bestämmelsen i 20 kap. 14 § LOU genomför artikel 2d.3 i det första rättsmedelsdirektivet¹. Artikeln infördes i direktivet genom direktiv

---

¹ Rådets direktiv 89/665/EEG av den 21 december 1989 om samordning av lagar och andra

2007/66/EG². Av beaktandesats 22 i det direktivet framgår att undantaget är avsett att tillämpas om exceptionella omständigheter i det aktuella fallet gör det nödvändigt att respektera vissa tvingande hänsyn till ett allmänintresse. Att undantagsbestämmelsen ska tillämpas restriktivt och att det endast är under exceptionella omständigheter som ett avtal, trots att det finns förutsättningar för att ogiltigförklara det, ska få bestå framgår även av förarbetena. I förarbetena sägs också att stor vikt bör läggas vid myndigheternas tillhållande av allmän service till samhället. Det anges vidare att det ankommer på domstolarna att göra en skälighetsavvägning mellan detta allmänna intresse och leverantörens intresse av att det ingångna avtalet förklaras ogiltigt i syfte att en ny upphandling ska företas (se prop. 2009/10:180 s. 138–139 och 362 samt HFD 2019 ref. 18 punkt 12, 14 och 15).

Begreppet tvingande hänsyn till allmänintresset förekommer även inom andra områden av unionsrätten och har utvecklats i EU-domstolens praxis. I artikel 36 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt finns en uppräkningslista av skäl som kan utgöra grund för att inskränka den fria rörligheten för varor i vissa fall. Där anges bl.a. att hänsyn kan tas till intresset att skydda människors hälsa. I praxis och förarbeten har detta ansetts vägledande vid tillämpningen av 20 kap. 14 § LOU (se prop. 2009/10:180 s. 362 och HFD 2019 ref. 18 punkt 16).

Högsta förvaltningsdomstolen har i ett avgörande prövat frågan om ett avtal skulle bestå av tvingande hänsyn till ett allmänintresse. Målet rörde ett landstings upphandling av serviceresor. Högsta förvaltningsdomstolen uttalade att det att de aktuella tjänsterna ska kunna utföras med rimligt hög kvalitet är

---

författningar för provning av offentlig upphandling av varor och bygg- och anläggningsarbeten, EGT L 395, 30.1.1989, s. 33–35

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/66/EG av den 11 december 2007 om ändring av rådets direktiv 89/665/EEG och 92/13/EEG vad gäller effektivare förfaranden för provning av offentlig upphandling, EUT L 335, 20.12.2007, s. 31–46.

något som bör beaktas när det ska avgöras om avtalet ska få bestå.³ En minskning av fordonskapaciteten kunde alltså innebära att avtalet inte skulle ogiltigförklaras om detta skulle leda till en oacceptabel kvalitetsförsämring. Högsta förvaltningsdomstolen bedömde dock att landstinget inte hade visat att det förelåg sådana exceptionella omständigheter som motiverade att avtalet skulle få bestå. Domstolen fäste vikt vid att avtalet motsvarade cirka 14 procent av den tillgängliga fordonskapaciteten, och att landstinget inte hade konkretiserat på vilket sätt och i vilken omfattning som utförandet av transporterna försämrades och ineffektiviserades om fordonskapaciteten minskade med de aktuella fordonen. Utredningen bedömdes snarare ge stöd för att det fanns en viss överkapacitet under delar av dygnet även om avtalet ogiltigförklarades (HFD 2019. ref 18).

Högsta förvaltningsdomstolen uttalade också att det, för att ett avtal ska få bestå trots att det finns förutsättningar för att ogiltigförklara, inte räcker att det som upphandlas genom avtalet kan anses vara av allmänintresse. De åtgärder som i det enskilda fallet har vidtagits av den upphandlande myndigheten måste också vara förenliga med proportionalitetsprincipen (se HFD 2019. ref 18 punkt 18 med hänvisning till EU-domstolens dom av den 14 juni 2007, Medipac, C-6/05, EU:C:2007:337, punkt 60 och där anmärkta rättsfall).

Förvaltningsrättens bedömning

I enlighet med bedömningen i det tidigare avgörande i mål 3497-24 anser förvaltningsrätten att äldreomsorg på boende på många sätt är en speciell typ av tjänst. Här finns ett starkt allmänintresse av att vård- och omsorgstagarna så långt som möjligt har möjlighet att bo kvar på samma boende. Hänsyn måste här tas till att boendet i många fall utgör vårdtagarnas hem, och för det fall att

---

³ Högsta förvaltningsdomstolen hänvisar här till EU-domstolens dom av den 11 december 2014, Spezzino, C-113/13, EU:C:2014:2440, punkt 57.

en flytt är nödvändig bör det så långt som möjligt ske med viss framförhållning och planering, och utifrån respekt för de boende. Äldreomsorg skiljer sig på det sättet markant från de transporttjänster som var aktuella i HFD 2019 ref. 18, och hänsyn kan här inte tas enbart till kommunens totala kapacitet när det gäller vård- och omsorgsplatser.

Även om kommunen skulle ha möjlighet att tillgodose vårdtagarnas behov genom att de får flytta till andra boenden – och det är inte ostridigt att denna möjlighet finns – anser förvaltningsrätten att ogiltighet av avtalen skulle få oacceptabla konsekvenser för äldreomsorgen i kommunen. Som framgår ovan avser avtalen även nya vårdplatser, vilket möjligen går utöver vad som är nödvändigt för att tillgodose allmänintresset (jfr Högsta förvaltningsdomstolens uttalande om tillämpning av proportionalitetsprincipen i HFD 2019. ref 18 punkt 18). Dock har det inte kommit fram att det skulle vara möjligt att partiellt förklara avtalen ogiltiga, och vid en skälig avvägning mellan det allmänna intresset och leverantörens intresse av att de ingångna avtalen förklaras ogiltiga bedömer förvaltningsrätten att det allmänna intresset i detta fall väger tyngre. Förvaltningsrätten anser därför att det är motiverat med hänsyn till ett allmänintresse att avtalen får bestå. Vardagas ansökan ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-05)

C.H.R

Föredragande i målet har varit H.M

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

Hur man överklagar

KR-01

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga det till Högsta förvaltningsdomstolen. Överklagandet ska skickas till kammarrätten. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet.

I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen senast den dag tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen är en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta förvaltningsdomstolen ska pröva ett överklagande. Högsta förvaltningsdomstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning eller

att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller kammarrättens beslut. Det är därför viktigt att du i överklagandet tar med allt som du vill föra fram.

Så här gör du

1. Skriv kammarrättens namn, målnummer och beslutsdatum.
2. Förklara vilken ändring du vill ha och varför du tycker att beslutet ska ändras.
3. Förklara varför du anser att Högsta förvaltningsdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövnings-tillstånd ovan).
4. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Bifoga de skriftliga bevis du hänvisar till om de inte redan finns i målet.
5. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om hur domstolen kan nå dig: e-postadresser, postadresser, och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till kammarrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Kammarrätten kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet, och då står kammarrättens beslut fast.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar kammarrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta förvaltningsdomstolen.

Har du tidigare fått handlingar med förenklad delgivning kan även Högsta förvaltningsdomstolen skicka handlingar på detta sätt.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med kammarrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

